

Ustanovujúce zhromaždenie ÚSKI 30.6.1990 v Bratislave

Ústredie slovenských katolíckych intelektuálov (ÚSKI), ideová a právna pokračovateľka bývalého Ústredia slovenských katolíckych študentov (ÚSKŠ), ktoré vzniklo 8. augusta 1920 v Ružomberku, a národný člen svetového hnutia Pax Romana od roku 1964, premiestnilo svoje sídlo na Slovensko, do Bratislavy.

30. júna 1990 bolo v Bratislave-Rači, v slávnostne vyzdobenom dome "Račan", ustanovujúce zhromaždenie. Zaregistrovalo sa okolo 270 účastníkov z celého Slovenska.

Na programe bolo 5 hlavných bodov:

1. Informácie o doterajšom, zahraničnom ÚSKI
2. Odovzdanie Cyrilometodskej medaily
3. Schválenie upravených stanov ÚSKI
4. Voľby funkcionárov ÚSKI
5. Plán činnosti - uznesenia ustanovujúceho zhromaždenia Po úvodnej modlitbe, ktorú predniesol nitriansky biskup Ján Ch. Korec, ujal sa slova predseda výboru pre prípravu ustanovujúceho zhromaždenia dr. Štefan Kopecký z Trnavy. Privítal účastníkov - medzi nimi viacerých zahraničných delegátov ÚSKI - a prečítal pozdravy.

MUDr. Ján Gunčaga zo Švajčiarska predniesol stručnú históriu ÚSKI (1920-1945-1990). Podčiarkol skutočnosť, že zahraničné ÚSKI bolo od roku 1948 v "exile", kde zachovávalo duchovnú solidaritu so slovenským národom doma a tlmočilo pred svetom jeho kresťanské tradície a podstatné aspirácie v zmysle prirodzeného a pozitívneho práva. Rozviedol, ako počas 40-ročnej poroby Slovenska v totalitnom, ateistickom systéme ÚSKI zastávalo funkciu "vyslanectva" Slovenska vo svete. Zdôraznil, že vďaka historicky unikátnej "nežnej revolúcii" a s ňou spojenej slobode sa ÚSKI definitívne "vracia domov", aby tu - za normálnych podmienok - rozvinulo naplno svoju činnosť.

MUDr. J. Gunčaga informoval zhromaždenie o priebehu "prípravy návratu ÚSKI na Slovensko" (od Vianoc 1989 do 30. júna 1990). Uviedol aj uznesenia mimoriadneho generálneho zhromaždenia ÚSKI z 2. júna 1990 v Dullikene, Švajčiarsko:

1. V záujme kontinuity podporujeme obnovenie ÚSKI na Slovensku.
2. Ustanovujúcemu zhromaždeniu ÚSKI na Slovensku predkladáme návrh stanov, ktorý sme prediskutovali a odsúhlasili.
3. Na ustanovujúce zhromaždenie vysielame našu delegáciu. Informácie o zahraničnom ÚSKI - najmä jeho ťažký 40-ročný \ osud doplnil aj prof. Dr. Milan S. Ďurica, bývalý tajomník a jeden z hlavných pionierov ÚSKI. Zdôraznil potrebu a význam návratu ÚSKI do rodnej domoviny.

Po prvom bode programu nasledovala slávnostná časť stretnutia. V mene výboru zahraničného ÚSKI MUDr. Gunčaga odovzdal zlatú Cyrilometodskú medailu, putovnú cenu ÚSKI na rok 1990, Mons. Jánovi Ch. Korcovi, nitrianskemu sídelnému biskupovi.

Laudáciu predniesol Dr. František Mikloško, novozvolený predseda SNR, ktorému k zvoleniu za najvyššieho predstaviteľa Slovenskej || republiky v mene zhromaždených gratulovala Dr. Jozefína Križanová, tajomníčka prípravného výboru.

Otec biskup Ján Ch. Korec vo svojej ďakovnej reči vyzval prítomných k svornosti a jednote

v rozmanitosti. Vyzdvihol spoluzodpovednosť angažovaných veriacich za blaho Cirkvi i národa. Hymnickou piesňou "Kto za pravdu horí" skončila slávnostná časť programu zjazdu.

Potom nasledovala vlastná pracovná časť denného programu: STANOVY ÚSKI. Účastníci diskutovali o jednotlivých bodoch. Diskutovaný návrh stanov zohľadnil: 1. doteraz platné stanovy z 30. júla 1977, 2. návrh "bratislavskej skupiny" Dr. Ivana Chrenku a ďalších z 23. mája 1990, 3. pripomienky členov výboru pre prípravu ustanovujúceho zhromaždenia, 4. pripomienky potenciálnych členov ÚSKI na stretnutiach v Bratislave, Košiciach a Banskej Bystrici, 5. predbežné pripomienky otcov biskupov Jána Ch. Korca, Alojza Tkáča a Rudolfa Baláža.

Po intenzívnej diskusii o pomenovaní organizácie boli navrhnuté dva názvy:

1. Ústredie slovenskej kresťanskej inteligencie a
2. Ústredie slovenskej katolíckej inteligencie.

Hlasovanie rozhodlo v prospech prvého názvu. Prítomní potom prediskutovali jednotlivé časti stanov. Po úprave niektorých formulácií a viacerých doplnkoch účastníci stanovy ÚSKI hlasovaním schválili.

Predposledným bodom programu boli voľby funkcionárov ÚSKI. Predseda výboru pre prípravu ustanovujúceho zhromaždenia Dr. Štefan Kopecký predložil plénu kandidátku a predstavil jednotlivých kandidátov. V tajných voľbách, ktorých sa zúčastnilo 168 osôb, boli zvolení:

predseda MUDr. Ján Gunčaga (165 hlasov),
prvý podpredseda RNDr. Vladimír Ďurikovič, CSc. (156 hlasov),
druhý podpredseda Ing. Pavol Hric (157 hlasov),
generálny tajomník Ing. Peter Haťapka (127 hlasov),
hospodárka RNDr. Jozefína Križanová (166 hlasov).

Duchovným a súčasne členom hlavného výboru sa stal predseda Slovenskej biskupskej konferencie biskup Ján Ch. Korec.

Do rozhodcovskej komisie boli zvolení:

Dr. Štefan Kopecký (146 hlasov), Ing. Jozef Hinca (166 hlasov), MUDr. Elena Drakova (166 hlasov).

Do revíznej komisie boli zvolení:

MUDr. Peter Pekarovič (166 hlasov), Ing. Karol Žák (168 hlasov), Ing. Maruša Záborská (168 hlasov).

Posledným bodom programu bol plán činnosti ÚSKI tak na najbližšie obdobie, ako aj do budúcnosti.

Novozvolený predseda ÚSKI predniesol desať návrhov na Uznesenia ustanovujúceho zhromaždenia. Prítomní podali ďalšie návrhy. Po diskusii k návrhom plénum odhlasovalo 14 uznesení.

Ustanovujúce zhromaždenie ÚSKI sa skončilo piesňou "Bože čos' ráčil.